

Bachelor of Arts (B.A.) Part—I Second Semester Examination

MARATHI

(Compulsory)

(Other Language)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) पाचही प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. इरावतीबाईंच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या विविध छटा पु. ल. देशपांडे यांनी कशा रेखाटल्या आहेत ? ते सांगा. 16

किंवा

भारतीय विषमतावादी समाजव्यवस्थेतील जातीभेदाचे उग्ररूप म्हणजे 'जेव्हा मी जात चोरली होती !' ही बाबुराव बागूलांची कथा होय. साधार चर्चा करा.

2. 'या झोपडीत माझ्या' या कवितेतून राष्ट्रसंतानी कोणता उपदेश केला आहे. 16

किंवा

'कणा' या कवितेचा आशय उलगडून दाखवा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा :— 16

गट 'अ'

(क) 'संस्कार' या कथेतील नायकाचे व्यक्तीचित्र रेखाटा.

(ख) वाटेल ते झाले तरी सर्टिफिकेटे दाखवायची नाहीत असा निश्चय कथानायकाने का केला ?

(ग) 'मुक्त पक्षी' या कवितेतील विरहाचे चित्रण रेखाटा.

(घ) 'द्रोपदीचे सत्त्व माझ्या लाभु दे भाषा-शरीरा' असे मर्ढेकर का म्हणतात ?

किंवा

गट 'ब'

(च) नरखेड गावातील प्रायमरी मराठी शाळेचे वर्णन करा.

(छ) "गोडघाटे पॉवरबाज निरोप पाठविताना नेहमीच हिंदीत पाठवितो" असे वामनराव का म्हणतात ?

(ज) जन्ममृत्युबद्दल बहिणाबाईंनी कोणते चिंतन केले आहे ?

(झ) "आशयाचा तूच स्वामी ! शब्दवाही मी भिकारी"; असे कवी मर्ढेकर का म्हणतात ?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा :— 16

गट 'क'

(त) 'पत्र म्हणजे स्नेहदूत !' असे का म्हटले आहे ?

(थ) सारांशलेखन म्हणजे काय ?

(द) रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठातील कुलसचिवाकडे लिपिकाच्या पदासाठी अर्ज करा.

(ध) सारांशलेखनाच्या मार्गदर्शक सूचना सांगा.

किंवा

- (प) अनौपचारिक आणि औपचारिक पत्रातील फरक स्पष्ट करा.
 (फ) सारांशलेखनाचे फायदे सांगा ?
 (ब) पत्रलेखनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 (भ) सारांशलेखन कसे करावे ?

5. सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :—

16

- (1) 'इरावतीबाईंचे विठ्ठलाशी अजब नाते होते' असे पुलं का म्हणतात ?
 (2) "त्यांचा मार मी कुठे खाल्ला ? मनूने मला मारले!" असे लेखक का म्हणतो ?
 (3) "अरे जगनं-मरनं, एका सासाचं अंतर !" असे बहिणाबाई का म्हणतात ?
 (4) "पैसे नको सर, ' ' ' ' " असा 'कणा' या कवितेतील नायक का म्हणतो ?
 (5) पत्रलेखनाचे घटक स्पष्ट करा.
 (6) 'सारांशलेखन म्हणजे मूळ मजकुराचा संक्षेप करणे होय ?' स्पष्ट करा.
 (7) पत्रलेखन विषयक कोणतेही दोन संक्षेप लिहा.
 (8) कच्च्या मसुद्याचे पुनरावलोकन का आवश्यक आहे ?